

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 187 (3051) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 augusztus 21

Vitéz nagybányai Horthy István kormányzó-helyettes a keleti fronton hősihalált halt

Mély gyászba borult az ország. Megható bensőséggel nyilvánul meg a nemzet és a külföld részvéte

Az országalapító Szent István király ünnepén érkezett az ország szívére reázuhanó hír, hogy kinn az orosz harctéren hősi halált halt vitéz Horthy István, a magyar államfő ifjú és tetterős helyettese. A nemzeti ünnep ragyogásába hirtelen beleroskadt a gyász tekelesége, mintha jelképezte volna, hogy ezeréves történetünknek szerves alkatrésze a halvgézet is, mely nélkül sohasem lehet diadalunk, s a küzdelmekben való igazi előhaladásunk. Örömről nem lehet komor áldozatok nélkül, s a nagy életparancs népe vagyunk, melynek rendeltetése, hogy fájdalma árán szerezhel csak minden nemzedék a maga további életéhez erőt és megalapozást.

Gyászbaborult az ország a hős vezér hős fiának elhunytá fölött. Nem a külső gyászolás formáival, hanem sorsa megrázó melvségeibe való beletekintéssel. Annak az átérzésével, hogy ott állunk valahol az élet és halál misztikus határvonalán, s az élet megnövelését és továbbfolyását mindig nagy áldozatokkal kell megváltanunk a halál területéről. De éppen azért, mert a halál az örök élet kapuja, minden elvitelt rész a halálból, minden kiküzdött terület abból a nagyobb létből, az mind röpünk sorsának az örök élet izmaival való erősítése.

Látja közöttünk a legkisebb, a leggyegyszerűbb ember is, hogy végzetes erejű az a harc, amit a magyar nemzet most odakinn az orosz földön folytat. Nem kalandozás, nem tereptisztító másodrendű munka, nem műkedvelő harcijáték, hanem olyan óriási erőfeszítés, ami még az államfő fiát is áldozatul kívánta. Önfeláldozó elszántság kell hozzá, hogy helyünket megállhassuk, s mindenkinek méltónak keil lenni az elszántságban az ifjú vezérhez, ki az őnmaga életét is odaáldozta, hogy a magyar sorsért való helytállás tragikus komolyságáról tanúságot tegyen. Ez a vértanúság valami olyan fölemelkedés a háboru pusztító telhőiből, mely a viadalok helyei fölött a magyar

nép életének tűzszolpos felkiáltó jeleként nyomul bele a jövőnkbe, a jövőnk rendezésébe, a békealkotás elemei közé. Nem lehet a mai háború érdemszerző hősiességei közül kitörlni, vagy elhalványítani azt a magyar teljesítményt, mely kormányzónk fiát is áldozatul kívánta.

Kormányzónkat és hitvesét együttérző könyezéssel öleli most a magyar nép mindörökre a maga lelkébe. De egyuttal könyei

között azt is mélyen érzi a mi népünk, hogy mikor államtónk családi gyászt egyuttal az egész nemzet gyászává avatja, ebben a gyászban halált is mond azért a jövőnk életéért, amit a kormányzó fiának vértanúsága szerzett nekünk. Az ő hősi halála valóban történelmi jelentőségű áldozatnótal volt, aminek a súlya, tontossága és nagysága egy egész nemzet életéért való messzihangzó szószólás. Ez a messzihangzó

minden következő napon és időben csak egyre nőni fog erejében és tisztaságában, mert Kormányzónk fiának tragikumában egy népsors jelenik meg, hogy tanúságot tegyen küzdeni tudásáról, halállal is megbirkózó életakaráról, s a jövőnkért mindent odaáldozó elszántságáról. A hősi halál ragyogásában megjelenik egy egész nép jövőnk hősi élete.

Ez nyujt koszort az elesett ifjú hős megdicsőült alakja felé.

Gyásznapra virrad az ország

A Kormányzóhelyettes Ur Öfóméltósága ma reggel az orosz harctéren repülőgépen hősihalált halt.

Ez a tragédia mély gyászba borította az egész magyar nemzetet. Vitéz nagybányai Horthy István hősi halála magyar halál, nagy és szent áldozata létért és jövőért küzdő haza oltárán. A Kormányzóhelyettes Ur hősi halála az igaz magyar kötelességteljesítésnek példája. Nemes alkotó élete és bátor katona halála legyen világos példadadás mindannyiunk számára a haza iránt tartozó kötelességünk áldozatos és önfeláldozó teljesítésére.

A magyar kormány a Kormányzóhelyettes Ur halálával kapcsolatban rendkívüli minisztertanácsot tartott és azon nyolc napos teljes gyászt rendelt el.

Tilos minden tömegmozgalom, ünnep, felvonulás, előadás, sportverseny és ülés

A Magyar Távirati Iroda jelenteti: Vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes ur halálával az országot ért nemzeti gyászal kapcsolatban vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter elrendelte az egész ország területére, hogy további intézkedésig semmiféle tömegmozgalom, ünnep, felvonulás, előadás, színház, mozi, hangverseny, sportverseny és ülés nem tartható. Nyilvános helyen a zene tilos. Ez alól kivételnek nincs helye. A zárórát 11 órában állapították meg.

Vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes hősihaláláról szóló tragikus hír Szent István napján a déli órákban futótűzként terjedt el a fővárosban. A rádió télegy óra tájban közölte a hírt, amelyet az emberek szájról-szájra adtak. A városban Szent István ünnepén százezres

tömegek hullámoztak. A hír elterjedésekor egy csapásra a megdöbbenés néma csendje váltotta fel az utcák zajosságát. A házakon egymásután jelentek meg a gyászlobogók és pár óra múlva az egész főváros gyászba borult. A székesfőváros népe mély részvétellel tekintett a királyi vár felé, amelynek ormára félegy órákor tűzték ki a fekete zászlót.

A tragikus halálhírt csütörtökön reggel majdnem egy időben két távirat hozta meg. Az egyik távirat a Kormányzó Ur Öfóméltóságának kabinetirodája, a másik a miniszterelnök cinére érkezett. A Szentjebb körmenet épp indulóban volt a királyi várkapolnából, amikor a hír Budapestre érkezett. A körmenetben résztvevő Kormányzó Ur Öfóméltósága is, valamint a miniszterelnökkel élőkön az ország ve-

zető emberei. Vitéz Keresztes-Fischer Lajos főhadsegéd, a katonai iroda főnöke még a várkapolnában szóban közölte a gyászhirot a miniszterelnökkel, majd a körmenet alatt vitéz Gerlóczy Gábor ezredes szárnysegéd részleteket jelentett a miniszterelnöknek a kormányzóhelyettes hősihaláról. Pár perccel ezután ugyancsak a körmenet alatt bárcziházi Baurcy István miniszterelnökségi államtitkár átnyujtotta a miniszterelnöknek a táviratot, amely a miniszterelnökségi palotába érkezett a miniszterelnök címére. A Kormányzó Ur Öfóméltósága csak a körmenet után értesült a tragikus hírről. Amikor visszaérkezett a várba vitéz Keresztes-Fischer Lajos főhadsegéd jelentkezett nála kihallgatáson és ő közölte vele elsőnek a szomorú hírt. Utána nyomban a miniszterelnök és a vezérkar főnöke jelentkezett kihallgatáson. Mindketten személyes részvétüket tolmácsolták és egyben a kormány és a hadsereg részvétét fejezték ki. A Kormányzó Ur Öfóméltósága egy óra tájban Gödöllőre hajtattott, hogy maga közölje a lesujto hírt a Fóméltóságu Asszony-nyal, aki Gödöllőn tartózkodik.

Az ország minden részéből és külföldről is tömegesen érkeznek a részvét táviratok a királyi palotába. A budapesti diplomáciai testület tagjainak nagyrésze csütörtökön megjelent a királyi várban és felírták nevüket a kitett ivenkre.

Megható módon nyilvánult meg külföld részvéte a kormányzói család iránt

Angelo Rotta pápai nuncius, von Jagow német birodalmi követ és Anfuso olasz királyi követ a Kormányzó Urnál

(MTI) Csütörtökön a déli órákban Uray István m. kir. titkóstanácsosnál, a kabinetiroda főnökénél megjelent Angelo Rotta pápai nuncius, hogy a maga, valamint a diplomáciai kar nevében részvétét tolmácsolja vitéz nagybányai Horthy István Magyarország Főméltósága Kormányzóhelyettesének hősi halála alkalmával.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Hitler vezér és kancellár megbízta von Jagow budapesti német birodalmi követet, hogy haladéktalanul fejezze ki a Kormányzó úr Öföméltósága előtt a német birodalom és a vezér és kancellár mély részvétét vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes hősi halála alkalmából. Dietrich von Jagow német birodalmi követ csütörtökön a déli órákban jelentkezett kihallgatásra, melyet pénteken délelőtt fél tíz óra tüzték ki.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Anfuso olasz királyi követ kihallgatáson jelentkezett a Kormányzó úr öföméltósága kabinetirodájában, hogy az olasz király és császár és Mussolini részvétét fejezze ki vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes hősi halála alkalmából.

Berlini magyarok gyászja és részvéte

Berlin. (MTI) A berlini magyarok körében nagy megdöbbenést és mély részvétet keltett Horthy István Kormányzóhelyettes hősi halála. A berlini magyarok ép együtt voltak, hogy megüljék Szent István ünnepét. Csütörtökön reggel a berlini magyar kápolnában szentmise volt, amelyen résztvett Stójay Döme berlini magyar követ, a követség tagjai és a főkonzultus tisztviselőikara. A német külügyminisztérium részéről Heimbürg követ magyar előadó volt jelen. A berlini magyar kolónia csaknem teljes számban részt vett az istentiszteleten. Délben egy órakor a Kollegium Hungarikum termeiben gyűltek össze a berlini magyarok. Stójay Döme megindult szavakban közölte a kormányzóhelyettes haláláról szóló hírt, majd megemlékezett kiváló személyiségéről és rámutatott arra, hogy halála milyen súlyos veszteség a kormányzói családra és az egész magyar nemzetre.

Gyászünnepélyt tartott a bécsi és római rádió

Bécsből jelentik: (MTI) A bécsi rádió csütörtök este a magyar adás keretében emlékezett meg arról a súlyos veszteségről, amely a kormányzóhelyettes hősi halálával érte Magyarországot és a szövetségeseket és közölte, hogy a szokásos híradás helyett gyászünnepet tart. A bevezető szavak után a bemondó kegyeletes szavakkal méltatta vitéz nagybányai Horthy István kiemelkedő hősi tetteit, melyekre élete feláldozásával tette fel a koronát.

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz rádió tegnap esti adásában ismertette a Kormányzóhelyettes úr hősi haláláról szóló hírt, majd a bemondó ünnepélyes hangon így folytatta: Az olasz nép, amelyet a legőszintébb ba-

rátság kötelékei fűznek a magyar nemzethez, megrendült szívvel, az őszinte részvét érzésével vesz részt a magyar nemzet nagy gyászában. Vitéz nagybányai Horthy István magasztos példája nemcsak a magyar ifjúságra hat lelkesítően hanem az olasz ifjúságra is, amely eszményképét látja az ilyen hősekben. Olaszország a gyász e szomorú pillanatában megrendülten fordul szívének minden rokonszenvével Magyarország kormányzója felé, akivel gyászában mélyesen együttérző.

Berlnből jelentik: (MTI) A Svájci Magyar Egyesület csütörtökön Szent István ünnepére ült össze. Az ünnepség során megrendülten értesültek a Kormányzóhelyettes úr hősi haláláról. Az egyesület táviratban fejezte ki részvétét a Kormányzó úrnak, a Horthy családnak és a magyar nemzetnek.

Szofia. (MTI): A szófiai magyar követségen a Szófiai Magyar Szövetség tagjainak és a Szófiában tartózkodó magyarok jelenlétében fogadás volt Szent István ünnepé alkalmából. A fogadás során vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes hősi haláláról. A követség zászlóját nyomban felárborra engedték és a magyar kolónia számára tervezett délutáni fogadó ün-

nepet lemondták. A magyar kolónia tolmácsolta a szófiai magyarok részvétét. A diplomáciai testület részéről elsőnek Magistrati olasz követ fejezte ki részvétét Jungerth-Arnóthy Mihály magyar követ előtt.

Az Országos Magyar Sajtókamara részvéte

(MTI) Az Országos Magyar Sajtókamara valamennyi tagja mélyen megrendülve, fájdalommal értesült arról a pótolhatatlan veszteségről, amely az egész magyar nemzetet érte a Főméltósága Kormányzóhelyettes Ur tragikus hősi halálával. A felmérhetetlen csapás alkalmával a magyar sajtó minden munkása együttérzéssel és gyászal tele szívvel fordul a súlyosan látogatott szülők felé hódolatteljes részvétét tolmácsolva. Nagybányai vitéz Horthy István dicsőséges emlékét mindörökké kegyelettel őrizzuk és ragyogó példamutatását hirdetni fogjuk a magyar nemzetek előtt. Ezt a táviratot intézte a magyar sajtókamara a Kormányzó úr kabinetirodájához a Kormányzóhelyettes úr halála alkalmával.

Szolnok. (MTI.) Szolnok város közönsége a rádió bemondásából értesült a

Zágráb. (MTI.): Csütörtökön, a kora délutáni órákban érkezett Zágrábba vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes haláláról szóló hír. A hír mélyen megrendítette a zágrábi hivatalos köröket és a magyar kolónia tagjait.

Istanbul. (MTI.): Istanbulban a késo esti órákban terjedt el a magyar nemzetet ért súlyos gyász híre, amely a magyar kolónia köreiben mély benyomást keltett. Megrendülten, de egyben büszkeséggel tekintenek az egyetemes magyarság hősi halottjára, aki országáért és nemzetéért esett el a becsület mezején.

nemzetet ért súlyos gyászról, a kormányzóhelyettes hősi haláláról. A városban percek alatt szétfutott a hír és nagy megdöbbenéssel fogadták. A magán- és középületekre kitett nemzeti színű lobogó mellé rövidesen felkerült a gyász fekete lobogója. Szolnok városa különösen mély gyászal fogadta a hírt, mivel talán az ősezes városok közt Szolnok városa zárta szívébe legjobban a kormányzóhelyestest. Két évvel ezelőtt Szolnok város felsőházi tagjává választotta Horthy Istvánt. Szolnok város közönsége búcsúztatta Horthy Istvánt a keleti haretérre való indulása előtt.

Pécs. (MTI.): Pécsen a rádió közléseiből értesült a közönség a nemzetet ért súlyos csapásról. A hírt mély megdöbbenéssel fogadták és a házakra kitűzték a fekete lobogót.

Megrendítő szózatot intézett a miniszterelnök az ország népéhez

Rajongó szeretettel néz a nemzet a Kormányzó és hitvese felé

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kállay Miklós miniszterelnök Szent István napján este 7 órakor rádiószózatot intézett a nemzethez, amelyet a magyar rádió esti feltizes adásában megismételt. A miniszterelnök Ulllein-Reviczky Antal rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, sajtófőnök, Haefler István miniszterelnökségi osztálytanácsos és Kállay Miklós miniszterelnökségi titkár kíséretében jelent meg a rádió épületében. Vitéz Náray Antal vezérőrnagy, a rádió elnöke fogadta a miniszterelnököt, aki azonnal a 2-es számú stúdióba ment, ahol pontban hét órakor ezeket mondta a mikrofonba:

— István király napján, az ezeréves dicsőséges magyar múlt ünnepén szörnyű csapást mért a sors nemzetünkre. Vitéz Horthy István repülőfőhadnagy, Kormányzó Urunk fia, magyar kor-

mányzóhelyettes az első arcvonalon hősi halált halt. E dicsőséges történelmi napon a magyar jövő reménye életét áldozta a dicsőség mezején.

— Mély gyászba borult az ország. Minden magyar, az egész nép, sok anya remegve félti most fiát, de minden magyar anya a legnagyobb veszteséget szenvedte.

— István király, a szent országalapító jobbjá intésre emelkedett mindannyiunk felé. Ő is elvesztette fiát, de a nemzete megmaradt és nagygyá lett. A csapás napján jelképet kell látnunk. Mindannyiunknak a megnyilatkozás magasságáig kell emelkednünk. Kötelességünket a nemzetért a jövőért úgy kell teljesítenünk és mindenki úgy teljesítse, ahogyan azt magába szállt, meg nem tört, nem csüggedő, örök létre hivatott, csapásban, balsorsban újra keményedő

nemzet minden fiának most még inkább teljesíteni kell.

— A nemzet a gyász napján még rajongóbb szeretettel néz a kormányzó és hitvese felé, érzézik, hogy milliók vannak velük gyászukban és borúl le az áldozat előtt, amit az apa és anya adott a nemzetnek. Mindannyian és egyenként járulunk Kormányzónk elébe, kérvény-kérve, hogy mint az országalapító Szent István, maradjon erős, vezéresen, mert ő a nemzet hite, bizalma, biztonsága, ereje. Horthy Miklóst nehéz órákban adta nekünk a Gondviselés. Azóta is mint egy ember áll mellette a nemzet, ma jobban, mint valaha és mert ilyenek az apák és ilyenek a fiúk: örök a magyar.

A rádióbeszéd után a miniszterelnök kíséretével együtt elhagyta a rádió épületét.

Vitéz nagybányai Horthy István pályafutása

Vitéz nagybányai Horthy István 1904-ben született Pólában. Középsé iskolai tanulmányának elvégzése után a budapesti József műegyetem hallgatója lett és itt gépészmérnöki oklevelet szerzett.

Már műegyetemi hallgató korában kezdett el a repüléssel foglalkozni. Miután 1918 augusztusától az összeomlásig a fiumei haditengerészeti akadémia növendéke volt, tehát katonai kiképzésben már részesült. 1926-ban önként jelentkezett katonai szolgálatra és júniustól szeptemberig, majd 1927 júniusától szeptemberig szolgálatot teljesített a magyar légierőknél.

Ez idő alatt megszerezte a különböző repülő fokozatokat és mint pilóta egyik vadászszázadhoz nyert beosztást. 1929-ben nyerte el a repülőhadnagyi rendfokozatot. Ezenként bevonult ezután is a légierőkhöz gyakorlatra a vadászszázadához vonult be 1938 szeptemberében, majd 1939 tavaszán és őszén is. 1939 január óta tartalékos repülőfőhadnagy.

Műegyetemi tanulmányainak befejezése után hosszabb külföldi utat tett. Tanulmányútról visszatérve, 1930 november havában a m. kir. állam vas-, acél- és gépgyárak szolgálatába lépett szerződéses főmérnöki mi-

nőségben. 1933-ban műszaki tanácsos, 1935-ben helyettes igazgatóvá lépett elő és még ez évben megbízást kapott vezérigazgató-helyettesi teendők ellátására is. 1935 november havában miniszteri tanácsosi címmel ruházták fel. 1937 július havában igazgatóvá nevezetett ki, 1939 október havában pedig a vezérigazgatói teendők ellátásával bízott meg.

1940 június hó 1-ével a m. kir. államvasutak igazgatóságának elnökévé nevezetett ki, 1941 július hó 4-én kelt legfelsőbb elhatározással államtitkári címmel ruháztatott fel.

1940 november 13-ika óta Jász

nagykunszolonok vármegye bevélasztása alapján a Felsőház tagja.

Vitéz Horthy István mint a m. kir. államasutak igazgatóságának elnöke, aránylag rövid működési ideje alatt számtalanszor tanujelét adta annak, hogy a közlekedés problémáinak egyik legalaposabb ismerője s szolgálatát kiváló hozzáértéssel, nagy körültekintéssel és páratlan lelkiismeretességgel látta el.

Vitéz Horthy István élénk tevékenységet fejtett ki az egyesületi és sportéletben is, elnöke a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alapnak, a Magyar Pólo Klubnak és a Diákkaptár-Szövetségnek, társelnöke a Magyar Cserkészszövetségnek és alelnöke a Magyar Touring Clubnak.

A közélet terén kifejtett értékes és eredményes munkásságáért megkapta a Magyar Érdemrend Középkeresztjét a csillaggal. Tulajdonosa volt ezenkívül számos magas külföldi kitüntetésnek is.

1942 februárjában választotta meg az országgyűlés az ország kormányzóhelyettesé.

Vitéz Horthy István 1940 április 27-én vette feleségül Edelsheim-Gyulai Ilona Mária grófnőt. Edelsheim-Gyulai Lipót gróf földbirtokos leányát.

A kormányzóhelyettes Magyarország hadhalálése után bevonult katonai egységéhez, a szolnoki vadászrepülőkhöz és nemsokára azután kiment a harctérre, hogy résztvegyen hazánk történelmi küzdelmében, az istentelen szovjeturalom leverésében. Frontszolgálat idején mindenben osztozott hajtársai tábori életében. Vadászrajával együtt számos hadi feladatot hajtott végre és hősiességével, kivételes bátorságával kivívta hajtársai csodálatát. Katonai szolgálata közben hozta meg legnagyobb áldozatát, a hősök életáldozatát.

Nagyvárad együtt gyászol az egész országgal

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad közönsége a magyar rádióból értesült a leújtó gyászhierről. Az embereket mélyéges szomorúság töltötte el. A nyilvános helyeken, egyesületekben tartózkodók minden játékot, szórakozást azonnal abbahagytak és komoly magukbeszéléssel indultak haza. Az utcákon mindenütt megdőbönt emberek lehetett látni. Senki sem akarta elhinni a döbbenetes gyászhiert, csak amikor a házakon megjelentek az első fekete zászlók és a szentistvánnapi nemzeti zászlódsz színtegycsapásra sötét gyászra változott, eszméltek fel az emberek, hogy mi történt. Meghatottságtól remegő hangon adták tovább egymásnak az emberek: valóban igaz, a kormányzóhelyettes hősi-halált halt...

A magyar rádióból értesült azután a közönség a minisztertanácsról, az általános gyűléstilalomról és az országészerte megnyilvánuló osztatlan részvétlről a kormányzói család iránt. A rádió adta tudtál a külföld részvétlénél a megnyilvánulását is.

Biharmegye részvétl-távirata

Nagyvárad. Saját tud. Bihar megye közönsége nevében a megyei főispán ma a következő táviratot intézte vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóhoz.

Főméltóságú Urunk!

Főméltóságodat ért mély gyászban Bihar megye közönsége egy emberként áll szeretett Kormányzója mögött és őszinte magyar szívvvel osztják nagy bánatában. Kérjük az Eg Urát, adjon erőt a szörnyű csapás elviseléséhez a nagy magyar Hős megdicsőülésének tudatával.

Az olasz sajtó meleg hangon méltatja a magyar nemzet nagy hősihalottját

Róma. (MTI.): Az olasz sajtó mély megrendüléssel a legőszintébb részvétl hangján foglalkozik Horthy Istvánnak. Magyarország kormányzóhelyettesének a keleti arcvonalon bekövetkezett hősi találásával. Valamennyi lap első oldalán öb hasábos cím alatt a kormányzóhelyettes arcképével együtt közli a mélyen lesújtó hírt. A lapok ismertetik a tragó pályafutását, emberi és katonai

erényeit, melyeket a magyar nemzeti célok szolgálatába állított. Az újságok Olaszország részéről fájdalmas részvétlket fejezik ki, a magyar nemzetet ért súlyos csapás felett.

Róma. (MTI.): A kormányzóhelyettes hősi halála alkalmából a Rómától pillanatnyilag távol levő gróf Ciano gróf külügyminiszter csütörtökön utasította Ricci követet, az olasz külügyminisztérium protocol-osztályfőnökét, hogy nyomban keresse fel Máriássy Zoltán magyar követet és fejezze ki az olasz külügyminisztérium részvétlét. Később az olasz kormány több tagja, valamint a politikai, katonai, társadalmi és diplomáciai élet több kiválósága fejezte ki részvétlét táviratban, vagy távbeszélésben.

Birái elé állt Petri József, a hegyközujlaki testvérgyilkos

Tagadja az előre megfontolt szándékot a borzalmas rablógyilkosság tettese

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt 11 órakor kezdte tárgyalni a nagyváradai törvényszék gyilkosság és rablás büntetével vádolt Petri József-72 éves hegyközujlaki postaügynök és gazdálkodó bűnperét. A teljesen megrokkant, sovány öregember teljes beismerésben kezdte meg vallomását és előre kijelentette, hogy a szörnyű tettet nem előre megfontolt szándékkal, hanem hirtelen felindulásból követte el.

Személyi adatainak feljegyzése alkalmával az öreg testvérgyilkos elmondotta, hogy legutóbb Dombi Zsuzsa nagyszalontai lakossal élt vadházasságban.

Hogyan történt a rablógyilkosság

A főtárgyalás bevezető részében Váradi Imre, a hármastűntetőtanács elnöke felolvastatta a vádiratot, mely a következőképpen hangzik:

„Vádat emelek Petri József (Hegyközujlakon 1871. év augusztus 14-én született, ref. özevgy. volt postamester, jelenleg földműves, hegyközujlaki lakos) terhelt ellen, mint tettes ellen

I rendbeli, a Btk. 278. §-ában ütközö gyilkosság büntetése és

II rendbeli, a Btk. 344. §-ában ütközö rablás büntetése címén ama cselekményei miatt, hogy

majd a hűgához költözött Hegyközujlakra, ahol azután a büntetést elkövette. A főtárgyaláson négy tanu jelent meg, köztük Farkas Elek, a meggyilkolt asszony férje és a kárásztelki postamester, akit az öreg ember állítólag feleségül akart venni. A nagyszámu hallgatóság soraiban több ügyvéd, sőt bíró is helyet foglalt, figyelemmel kísérve a nem mindennapi főtárgyalást.

A törvényszéki orvosszakértők közül dr. Beöthy Konrad egyetemi tanár és dr. Székely Ödön ideggyógyintézeti főorvos lettek a főtárgyalásra kirendelve. A védelmet dr. Simonka ügyvéd látja el.

Hegyközujlak községben 1942. évi június 28. napján Farkas Elekné sz. Petri Julianna sértettét előre megfontolt szándékkal megölte oly módon, hogy somfabottal négy ízben a fejére ütött. miáltal a sértett az elszenvedett útéek következtében, koponyatöréshez társuló koponyaüri vérzést, agyrázkódást és agyrázkódásokozta agyhémlás folytán néhány óra múlva meghalt.

Ugyanő, ugyanott és ugyanakkor Farkas Elek és neje Petri Julianna sértett birtokából, a nyitott szekrényből 570 pengő készpénzt, mint reauéz-

A dohányosok

férfiak és nők — könnyen megakadályozhatják fogaik elszinesedését, ha azokat naponta rendszeresen ODOL fogpéppel ápolják. Az ODOL-fogpép nemcsak alaposan tisztítja a fogakat, hanem fel is frissít s úde lehelletet is biztosít. Tehát a mindennapos száj- és fogápolásfhoz használjunk ODOL-fogpépet

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

lőn a magyar királyi követnek.

Bukarest. (MTI.): A magyar követség a kormányzóhelyettes hősi halála alkalmából gyászmisét celebráltatott.

amelyen Galánthay Nagy László magyar követ vezetésével megjelent a magyar követség egész személyzete és a magyar kolónia tagjai.

„Egész életemben asszony bolondja voltam”

Petri József láthatóan igyekezett kihallgatása alkalmával mentesíteni magát és a gyilkosság körülményeit oda magyarázni, hogy egész életében asszony bolondja volt és ez okozta vesztét. A múlt év végén egyik váradai napilapban apróhirdetést olvasott, ahonnan megtudta, hogy Kárásztelk községbe postakézelt keresnek. Ő mint volt postamester, felkereste a postahivatalt, ahol a szép postamesterntőt igen megkedvelte és állítása szerint, vonalmát viszonozták, csupán az eleganciája miatt volt elsőízben kifogás. Elmondotta Petri József, hogy ő, mint módos ember, rövidesen házasságot ígért a postamesternek és abban állapodtak meg, hogy ha a szükséges iratok meglesznek, megkötik a házasságot

(Tudósításunk folytatása a 7-ik oldalon.)

Súlyos hatást gyakorol a dieppei kudarc a szovjet hadsereg harci szellemére

Nagyszabású vállalkozásnak tervezte Churchill a „tizórás második arcvonalat.” Londonban most csökkenteni szeretnék a kudarc jelentőségét

Rohammal bevették a németek egy jól kiépített erődrendszert a Don és a Volga között

Berlinből jelentik: (MTI) Mint katonai helyen közlik, szerdán este már teljesen áttekinthetővé vált, hogy mi volt az ellenség törekvése a dieppei kísérlettel. Azt a kifogása, hogy megszemélt vállalkozásról volt szó, a következő bizonyítékok támasztják alá:

A keresztülvitelre egész hadsereget indítottak el, amelynek három hullámban kellett volna végrehajtani a vállalkozást. Az első hullámban egy kanadai és egy amerikai hadosztály vett részt a legkorszerűbb fegyverekkel felszerelve és páncélos alakulatokkal kiegészítve. Ennek a támadó hullámnak az lett volna a feladata, hogy a dieppei térségben hídfőt alakítsanak és a közeli német repülőtereket lerohanja, hogy ezzel leszállási támaszpontokat biztosítsanak a brit légierő első hullámának. A második hullám csapatai nagy csapatzállító és teherhajókot partraszállásért. Bizonyítja a vállalkozás komolyságát a nagy tengeri és légi haderő szereplése, valamint a fogébaesett tisztelnél talált térképanyag, amely nemcsak Dieppe környékét tartalmazza, hanem a megszállott Nyugat-Franciaország nagyrészét, Párizs környékével együtt. A német

nagyvezérkarban fejüket csóválják afölött, mennyire műkedvelő módon végezték feladatukat az ellenség részéről és mennyire csődöt mondott az ellenség felderítés. Ezuttal is gumitalpas, bekormozott arc felderítők jelentek meg a partokon, Berlinben megjegyzik, hogy ugylátszik, hogy a gumitalp és a bekormozott arc szervesen hozzátartozik az angol inváziós taktikához. Berlinben nem hiszik, hogy a felelős angolszász katonai körök valamelyike is jóváhagyta volna ezt a tervet, inkább a politikai kényszer hatása alatt vállalkoztak erre. Akár mi is indította azonban az ellenséget erre a kísérletre, annak eredménye olyan lesújtó volt, hogy aligha maradhat következmények nélkül az ellenséges országok közvéleményében. Bár az ellenséges propaganda hamis híreket közölt a partraszállási kísérlet lefolyásáról, német katonai körökben rámutatnak arra, hogy a betörő ellenséges hadosztályokat a német készenléti őrség maga semmisítette meg, anélkül, hogy bármiféle erősítést kapott volna. A német parti őrségeket felriasztották ugyan, de már nem kellett beavatkoznok, mert a készenléti csapatok főnyes biztonsággal intézték el az ellenséget, sokkal könnyebben és gyorsabban, mint amennyire az elhárítási gyakorlatok tapasztalatai alapján számítani lehetett volna.

Augusztus 19-re virradó éjjel az ellenséges partraszálló csapatok meglepetésszerűen könnyű német tengeri egységekre támadtak. A német egységek rögtön elsüllyesztettek egy csapatokkal megrakott hajót és két nagy ágyunaszádot. Ezenkívül megrongáltak egy flottilavezető egységet és több gyorsnaszádot. Lelőttek négy el-

lenséges repülőgépet. Egy tenger-alattjáró vadászunk elveszett. Német részről más veszteség nem volt.

Kaukázusban a támadó hadműveletek tovább folynak. A légierő a fekete-tengeri partoknál elsüllyesztett három szállítóhajót. A Volga és a Dona közt hosszabb idő óta tartó heves harcokban rohammal bevettünk egy erősen kiépített erődrendszert. Az ellenség ennek során 18-an és 19-en 3300 foglyot, 52 páncélost, 56 löveget, 90 géppuskát, valamint 66 lángszórót veszített. Oreltől északra fekvő területen saját támadó vállalkozásaink során augusztus 12. óta 14.000 foglyot ejtettünk, 400 páncélost és 200 löveget semmisítettünk, vagy zeákmányoltunk. Az ellenség szerdán a keleti arcvonalon 104 repülőgépet veszített.

Egyszerű betörési kísérletnek szeretnék feltüntetni az angolok a kudarcba fult vállalkozást

Stockholmból jelentik: (Stefani.) Az angol lapok szerint mintegy tízezer ember vett részt a franciaországi partraszállási kísérletben. A csapatok egyharmad része kanadaiakból állt. Az angol lapok nem közölnek részleteket az expedíciós hadtest veszteségeiről és a kudarcot egyszerű betörési kísérletnek igyekeznek feltüntetni, hangoztatva, hogy még csak hídfőt sem akartak létesíteni. Érdekes, hogy az angol lapok nyíltan beismerik a kapcsolatot a partraszállás és a moszkvai határozatok közt. (MTI.)

Madridból jelentik: (Stefani.) A francia partoknál megkísérelt angol partraszállással kapcsolatban spanyol körök hangsúlyozzák, hogy a kísérlet kétségtelenül Churchill és Stalin moszkvai megbeszélésével van kapcsolatban. A dieppei kudarc súlyos hatással lesz a szovjet hadsereg harci szellemére. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az angol hírszolgálat elismerte, hogy az angol légierő a francia partok ellen

megkísérelt sikertelen partraszállásban 95 repülőgépet veszített. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Eddig beérkezett jelentések szerint a Csatorna partján végrehajtott angol partraszállási kísérlet leküzdése során a német vadászok és a parti légvédelem 112 angol repülőgépet lőtt le. 17 német gép elveszett. (MTI.)

Stirling tengernagy a dieppei vállalkozásról

Bernből jelentik: (Stefani.) Az United Press ismerteti Stirling amerikai tengernagy kijelentését, amely szerint a dieppei vállalkozás azért történt, hogy a szövetségesek különösen a Szovjetunió hangulatát kedvezően befolyásolják. Hangsúlyozta, hogy a háboru legnehezebb vállalkozásáról volt szó. Ezzel a támadással valóra váltották Churchill és Roosevelt Atlanti Chartában foglalt ígéreteit. A kísérlet Churchill mostani moszkvai látogatásának volt a közvetlen eredménye. (MTI.)

Részletes jelentés a partraszállási kísérlet villámgyors visszaveréséről

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német Fővezér Iroda jelenti a Fővezér főhadiszállásáról: A véderő főparancsnoksága közli:

Mint már különjelentésben közöltük, angol, amerikai, kanadai és degaulleista csapatok mintegy hadosztálynyi erősségben első hullámként szerdán reggel a Csatorna francia partjai előtt Dieppe mellett nagyszabásúnak tervezett partraszállást hajtottak végre nagyobb tengeri és légierő védelmében a partratett páncélkocsi harcavetésével. A partraszállás a partvédelemben bevett német erők révén az ellenségre nézve nagy és véres veszteséggel összeomlott anélkül, hogy a tartalékokat a magas hadvezetőségnek harcba kellett volna vetni. A mintegy 300-400 partraszállító csónakon partraszállt ellenséges csapatokat közelharcban felmorzsoltuk és a tengerbe szorítottuk. 28 partratett páncélost megsemmisítettünk. Eddig 1500 foglyot, köztük 60 kanadai tisztet számoltunk össze. Az ellenség sok halottat veszített, míg saját veszteségünk halot-

takban és sebesültekben csupán 410 fő.

Valamennyi támaszpontunkat, ütegállásunkat és parti rádióállomásunkat épségben megtartottuk. Az ellenség zömének, amelyet 35 szállítóhajó hozott és több cirkáló, romboló és őrhajó védett és amelyek a partraszállás további folytatására álltak készenlében, dolguk végezetlenül tüzéségi tüzünk és légi erők támadásai által szenvedett súlyos veszteségekkel vonult vissza kiindulási kikötőibe. Utközben a légierő egész a kihajózásig üldözte az ellenséget. Az ellenség szállítóhada tüzéségi tüzünk révén 3 rombolót, 2 torpedórombolót, és 2 szállítóhajót vesztett, míg légierőnk 1 rombolót, 1 gyorsnaszádot, 1 őrhajót és 5 szállítóhajót süllyesztett el, összesen 13.000 tonnával.

Az elsüllyesztett hajók közt volt két különleges hajó is. Megrongáltunk három cirkálót, három rombolót, négy gyorsnaszádot, egy vontatóhajót, egy partraszállító csónakot és 15 szállítóhajót 15.000 tonnával.

Fontos katonai célpontokat is megrongáltak a németek a menekülők bombázása közben

A menekülő angol erők bombázása során megrongáltuk Porthmouth kikötő berendezéseit, valamint Anglia déli partjának más hadifontosságú

célpontjait. Légierőnk ennek során 18 gépet veszített. Légiharcokban vadászaink 112 ellenséges gépet lelőttek, 17 saját vadászunk elveszett.

A francia lakosság nyugodtan viselkedett a harcok alatt

Párizsból jelentik: (NTI.) Alig ért véget a francia parton megkísérelt angol partraszállás teljes visszaverése Dieppe városában, ismét a megszállott módon folyt az élet. Délután 6 órakor már valamennyi üzlet ismét nyitva volt. A mintegy tíz órán tartó harcok alatt a francia lakosság kifogástalanul viselkedett. (MNTI.)

Vichyből jelentik: (OFL.) Vichy kormánykörökben józanul és nyugodtan ítélik meg az angolszász partraszállási kísérletet. A kormány sajtótájékoztatója ezzel kapcsolatban három körülményre mutat rá, melyek Laval kormányfő szemében különösen feltűntek. Mindenekelőtt Dieppe lakosságának példás magatartása volt hatással Lavalra, amit német katonai körökben is méltattak. Másodsorú feltűnt az, hogy a kísérlet lefolytatása éles ellentétben áll az angol hírszolgálat állításaival. Harmadsorú feltűnt, hogy az angol hírszolgálat őszintén jellemzi azt a helyzetet, amelyet Churchill moszkvai látogatása során tapasztalt. A timadasi kísérletnél ismét beigazolódtott az angolok régi politikája, hogy saját erőiket minél nagyobb mértékben akarják kimélni. (MTI.)

Párizsból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: A Dieppe és környékén végrehajtott angol partraszállási kísérlet következtében 25 francia polgár meghalt, 85 megsebesült. Magában a városban bombatalálatok következtében 14 ember halt meg, 20 pedig megsebesült. Nouville községben 3 ember meghalt, 36 megsebesült. Mataille községben meghalt 2, megsebesült 8. Huszonhat súlyosan megsebesültet Rouenbe szállítottak.

„Tizórás második arcvonal”-ról ír a belga sajtó

Brüsszlből jelentik: (NTI.) A belga sajtó teljesen a brit partraszállási kísérletének hatása alatt áll és egész oldalas címfeliratokban számol be az eseményekről. A Soir rámutat arra, hogy a partraszálló angolszász erők, amelyeket egy hadosztályra becsülnek, a partvédelem súlyos ember- és anyagvesztéssel a tengerbe szorított. A Nouveau Journal „Tizórás második arcvonal” címmel azt írja, hogy az a gyorsaság, amellyel a német partvédelem a

aranyu partraszállási kísérletnek végtetve, világosan mutatja, hogy a német katonai körök egyáltalán nem túloztak, amikor azt állították, hogy készenállanak a szövetségesek oldaláról jövő Európa ellen irányuló bármilyen támadás ellensúlyozására.

Moszkvát agasztja a kaukázusi helyzet

Stockholmból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Miután a szovjet rádió nyolcnapos késéssel hírül adta Krasznodar kiürítését, csütörtökön délben közölte, hogy Krasznodartól délre a szovjet haderők újabb visszavonulást hajtottak végre.

Berlnből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A londoni Times azt írja, hogy moszkvai katonai körökben nagy aggodalommal kísérik a kaukázusi helyzetet. Különösen Groznij szakaszán rosszabbodott a helyzet és számolni kell azzal, hogy még rosszabbra fordul.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: Az *Altonblad* jelentése szerint az a tengeralattjáró, amely egy svéd hajót a Balti-tengeren a legutóbb elsüllyesztett egy szovjet tengeralattjáró volt. A külügyminiszterium ez ellen tiltakozni fog.

50 millió szovjet polgár került eddig német uralom alá

Genf. (MTI) A Német TI jelenti: Az Observer szerint a londoni szovjet diplomaták körében az a nézet uralkodik, hogy a szövetségesek egyáltalán nem értik meg micsoda kétségbeesett helyzetben van a Szovjetunió. A szovjet kormány azért kérte meg egyeztetni nyomtatékosan Angliát és az Egyesült Államokat, hogy feltétlenül segítsenek a Szovjetunió minden megfelelő eszközével. Az angol lap a továbbiakban számot vet azzal, hogy mit veszített a szovjet a mostani háborúban. Eddig kerekén 50 millió szovjet polgár került német uralom alá akkora területen, mint amekkora Anglia, Franciaország és Németország együttvéve. Teljesen ésszerűtlen most már a Szovjetunió kiemethetetlen ember tartalékáról beszélni. Még rosszabbá teszi a Szovjet helyzetét az élelmezés jelenlegi állása, Ukrajnának és Észak-Kaukázusnak elvesztése. A szovjet elvesztette vasérc termelésének mintegy felét, alumínium termelésének háromnegyed részét és vasúthálózatának nagyrészét.

Genf. (MTI) A Német TI jelenti: A Sunday Times a hadihelyzettel kapcsolatban rámutat arra, hogy a legrosszabbtól kell tartani, ha a hátralevő napok ugyanolyan lesújtó eseményeket hoznak, mint az elmúlt húsz nap. Egyiptommal és Távolkelettel kapcsolatban a remény nagyon kicsiny. Valahányszor azt hittük, hogy túl vagyunk a hegy gerincén, újabb nehézségek merültek fel.

Megsemmisítették a japánok a csungkingi kormány egyik hadtestét

Tokióból jelentik: (NTI) A tokiói rádió a Salamon-szigeteknél lezajlott tengeri csatáról szóló magyarázataiban kifejtette, hogy a szövetségesek által ebben az ütközetben elvesztett sok hadi és szállítóhajó közül különösen súlyosan esik lathá a 9 angol, illetve amerikai nehézcirkáló elsüllyesztése. Az augusztus 7-9-iki har-

cokban a szövetségesek nehézcirkálóik 30 százalékát elvesztették. **Amsterdamból jelentik:** (NTI) Az angol hírszolgálat jelenti a szövetsé-

gesek főhadiszállásáról, hogy hivatalos közlés szerint a Canberra ausztráliai cirkáló a Salamon-szigetek mellett elsüllyedt. (MTI)

Délafrikába száműzik Nehrut és Azadot

Amsterdam. (MTI) A Német Távírtati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat bombay-i jelentése szerint Madraeban kiújultak a zavargások. A városban gyűjtőegységek és fosztogatások vannak. 3000 főnyi tömeg megtámadta az akividui postahivatalt. Godavari környékén több lakóházat elpusztítottak. Tiruvandaniban megtámadták a kormányzósági hivatalt és összetörték a hivatali berendezést. A börtönökből kiszabadították a foglyokat. Godavariban a polgári javak elpusztításával nagy károkat okoztak. A rendőrség fegyverét használta. Bombay-i jelentés szerint Nehrut és Azadot, a kongresszus elnökét Délafrikába deportálják.

Stockholm. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Bombayból érkezett jelentés szerint Meerudában lázadás tört ki a hindu csapatok között. A hindu katonák nem akartak tüzelni a nemzeti indiaiakra és az angol katonák ellen fordították fegyverüket. Többen meghaltak és megsebesültek.

Amsterdam. (MTI) A NTL jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint közölték, hogy Gandhi fiát azért tartóztatták le, mert nem tett eleget annak az utasításnak, hogy lapjában a kongresszusról három hasábnál többet ne közöljön, továbbá ne közöljön képeket a mostani zavargásokról.

Szent István országépítő művének krisztusi alapjairól beszélt dr. Scheffler János püspök ünnepi szentbeszédében

Megható bensőséggel ülte meg az ország első szent királyunk ünnepét

Budapest. A háborúban álló ország az idén szokatlan bensőséggel ülte meg Szent István ünnepét, amely egybeesett a Nemzetközi Vásárral. A vidék érdeklődése tehát kétszeres volt.

A Szent István-napi ünnep fénypontja a hagyományos Szent Jobb körmenet volt, amelyen Horthy Miklós kormányzó is résztvett. Reggel indult el a körmenet a szokott rendben s fényvel és pompával folyt le.

A hagyományos körmenet után ünnepi szentmise volt a Koronázó templomban, amelyen a szentbeszédet dr. Scheffler János püspök mondotta.

A szentbeszédet miseközben dr. Scheffler János, szatmári megyéspüspök mondotta.

— **Szent István ünnepét üljük.** — kezdte beszédét. — **Dicsőségesen hordozzuk körül a Szentjobbot, mely egyformán nagy volt a templonépítésben és alamiznaosztásban, egyformán forgatta az evangéliumi könyvet és tartotta a kormányzókat, mely üdött szentül imára kulcsolódnak, de ha kellett, hazájának és hitének védelmében a kardot is keményen megfogta...** A szent király most fölemelt dicsőséges Jobbját, csendet int és szót intéz a mai torrongó idők magyarjaihoz arról, ami földi életében leginkább dobogtatta a szívét. Szózatot arról a bölcs építőmesterről, akiről az Üdvözítő szól a Hegybeszédben e szavakkal: „Mindaz, aki ezeket az igéket hallgatja és meg is cselekszi azokat, hasonló ahhoz az emberhez, aki házat kősziklára építi...” Szent István valóban ilyen bölcs építőmester volt, aki hazáját a Krisztus szilárd kősziklájára építette és most, a mai helyzetben azt üzeni nekünk, hogy a huszadik század Magyarországot is ezen a megingathatatlan krisztusi sziklán óhajtja látni.

— **Szent István király a krisztusi alapvetést önmagán kezdte.** A keresztény erények hősies gyakorlásában maga járt elől. Alattvalóinak nem tanácsolt volna olyat, amit ömaga szívvel-lelékkel ne tett volna meg előbb. Ez ellenkezett volna jellemének nemességével is. Először önmagát nevelte Krisztus hős követőjévé és így akarta megszentelni népét is. Miatán Szent István király ezt a krisztusi alapot halála után is biztosítani akarta, csak olyan férfiakat tartott alkalmasoknak a trón öröklésére, akik a keresztény hitben is sziklaszilárdak.

— **Szent István királyban a hazájáért élő magyar és a Krisztusért lángoló keresztény, az országépítő király és az apostol egészen egybeesett.** Országépítő volt, mert apostol volt és azért akart apostol lenni, hogy minél áldásosabb módon lehessen országépítő. Ezért emeli ma fel országépítő Jobbját és tulvilági hangon, szentkirályi méltósággal int: „más alapot senki sem vehet, mint amit én vettem, ami a Jézus Krisztus”. Ez az alap volt az, mely hazánkat 900 év viharain keresztül megtartotta és megoltalmazta mindenkori a történelem folyamán, amikor úgy látszott, hogy már a sir szélén áll és ez a szent alap az erőssége ma is ennek a sokat szenvedett magyar hazának. Hazánk mostani korszaka feltűnően hasonlít Szent István korához. Ma is honfoglalás és honalapítás korát éljük. Ezt a most felépülő, új Magyarországot a modern élet mai keretei között is sziklaszilárd alapokra kell fektetni. Nagy hiába volna letérni az újjáépítés során arról a szentistváni krisztusi alapról, mely 900 éven keresztül oly csodálatos módon tartotta ezt a Hazát. Amint most hős fiaink messze keleten, a Haza védelmében és a keresztény világnézetért ontják ifjúi vérü-

ket, s amint az ő szívükben a krisztusi és szentistváni szeretet összeforr, úgy kell, hogy mibennünk is összeforrjon a Haza és a hitünk iránti szeretet. Nekünk a mai Magyarország nemzeti életét is teljesen krisztusi alapokra kell fektetnünk és az ő gondolata szerint kell a mai életünket megszentelnünk. Az életet, a mi egyéni, családi és állami életünket meg kell szentelnünk, mert Krisztus gondolata szerint az ember élése szent. Szent gyökerében, mert Istentől ered és szent céljában, ment Isten felé vezet. Az ember vallási és polgári életének egymástól való elválasztása az élet profanizálása, hamis és káros kettősség, a krisztusi gondolatnak gyökerében való megáradása. Ezt a kettősséget ki kell küszöbölni az életünkben és azt az egész vonalon Krisztus szellemében kell megszentelnünk. Elsősorban az életét, a gyermekeink életét. A mi életünknek más célja nem lehet, mint a mi gyermekeinkből istengyermekeket formálni, olyan istengyermekeket, akik Krisztusért és kegyelméből egyformán tudják szeretni Istent, telebárátaikat és Hazánkat. A mi Hazánknak a huszadik században önfeláldozó vezetőkre van szüksége. Ezt az önfeláldozást ismét csak a kereszténység szelleme válthatja ki a lelkéből, melyről Szent Agoston 1500 évvel ezelőtt azt mondta, hogy Krisztus vallása a „non ego” vallása. Nekünk a mai Magyarországot is viharállóan szilárd alapokra kell fektetnünk. Ezek nem lehetnek mások, mint az örök isteni törvények alapjai, melyeket a Teremtő kitorolhatetlenül irt be a lelkünkbe. Erre a szilárd krisztusi alapra kell ismét fektetni családi életünket és házassági törvényeinket is. A házasságot ismét szentséggé kell tenni és érvényesülnie kell annak a parancsnak, hogy „amit az Isten összeköt, azt ember ne bontsa fel.”

— **Ime, ezt üzeni nekünk ez a fel-emelt Szent Jobb: az örököstékü és egyedül boldogító krisztusi alapokhoz való törhetetlen ragaszkodást.** S amikor szentistváni gondolatról beszélünk, ne feledkezzünk meg arról, hogy ez a szentistváni gondolat éppen az a szent, krisztusi alapépítés, melyre Szent István király fektette Hazánkat. Ettől függ megnőkedett, drága Hazánk szilárdsága, felvirágzása és boldogulása; ettől függ a jövőben is az Isten bőséges áldása. Jöjj tehát, szent királyunk, emeld fel hatalmas Jobbodat, áldó, parancsoló királyi Jobbodat, nyisd meg királyi ajkadat és harsogd fölünkbe, véd a szívünkbe, hogy soha el ne felejtjük: „más alapot senki sem vehet, mint amit én vettem, ami a Jézus Krisztus”.

Vasárnap lesz Beyer Aurél evangélikus hitoktató beiktatása

Nagyvárad. Saját tud. Most vasárnap a 10 órai istentiszteleten iktatja be Turnócei Sándor esperes az egyház hitoktató lelkészét, Beyer Aurélt. A beiktatás alkalmával a presbiterium megbeszélést folytat a Nagyváradra érkező esperessel. A beiktatáson a hívek és a tanulóifjúság teljes számban fog megjelenni.

Hétfőn 12 órakor a kiküldött püspöki titkár tart presbiteri gyűlést. A gyűlésen igen fontos megbeszélésre kerül sor.

Uj katolikus templom épül Balatonföld- váron

Balatonföldváron dr. Vargha Imre, a Legfőbb Állami Számvevőszék elnökének kezdeményezésére az ottani villatulajdonosok és a nyaralóközönség adakozásából új római katolikus templom épül, melynek terveit vitéz Irsy László, a Fővárosi Közmunkatanács alelnöke készítette. A templom falait már felépítették, a zárókő elhelyezésének szertartását Nagyboldogasszony ünnepén dr. Czepik Gyula veszprémi püspök végezte.

A püspök a félig kész templomban tábori misét és szentbeszédet mondott, majd megáldotta és elhelyezte a templom zárókővét. A tábori misén több mint 500-an vettek részt, a művészi színvonalu egyházi énekszámokat dr. Krüger Aladárné, dr. Krüger Jenőné és dr. Krüger Jenő nagyváradi ügyvéd, kamarai elnök adták elő. Ezután a balatonföldvári Kaszinó terraszán villásregeli volt, a balatonföldvári nyaralóközönség és a helybeli társadalom tagjainak részvételével, mely alkalommal dr. Krüger Aladár beszédében köszönte meg a megyéspüspök fáradozását és a templomépítők áldozatkészségét.

Szeptember 1-én kerülnek forgalomba a feláras vörös- keresztes bélyegek

Sebesült honvédeinken segí-
tünk bélyegek vásárlásával

A postavezérgazgatóság elhatározása alapján szeptember 1-én kerülnek forgalomba a Magyar Vöröskereszt és az Országos Hadirokkantgondozó Szövetség támogatására szolgáló új, feláras bélyegek. A sorozat négy címléteből áll éspedig a három filléres 18 fillér felárral és a 20 filléres egy pengő felárral. A bélyegek 300.000 példányban jelennek meg, 10 darab bélyeget tartalmazó fogazás nélküli kis ivékben. A bélyegek nagysága 26x37 mm. A bélyegek csak sorozatban árusíthatók. A 3 filléres névértékű bélyeg képe a véradás gondolatát öt személyből álló csoporttal ábrázolja, felső sarkában „VÉRADÁS” felírás olvasható. Színe olajzöld. A 8 fillér névértékű bélyeg képen sebesült honvédet ábrázoló két vöröskeresztes nővér látható. Jobb felső sarkán „ÁPOLÁS” szó olvasható. Színe rozsdabarna. A 12 fillér névértékű bélyeg két, rádió hallgató honvédet és egy ülő helyzetben lévő honvédet postagalambokkal ábrázol. Bal felső sarkában „GONDOZÁS” felírás látható. A bélyeg színe lila. A 20 fillér névértékű bélyegképe 3 gyermeket és 2 asszony gondozónővér ábrázolásával a gyámolítás gondolatát fejezi ki. Jobb felső sarkán „GYÁMOLÍTÁS” felírás látható. A bélyeg színe szürkékék. Valamennyi bélyeg jobb alsó sarkában fehér kör alakú díszes mezőben a magyar Vöröskereszt színű jelvénye van elhelyezve. A bélyegek szeptember 1-től jövő év június 30-ig névértékük erejéig postaküldemények bérmentesítésére használhatók. Az árusítás október 31-ig tart. (Magy. Tud.)

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Faipari és fakeskedelmi átképző tanfolyam Budapesten

Erdélyi faipari és fakeskedelmi vállalatoknál kapnak
alkalmazást az átképzettek

Az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyei Kormánybiztosának 67.864—1942. E. M. K. számú rendelete faipari és fakeskedelmi átképző tanfolyam szervezése tárgyában.

Az Erdélyrészi Fatermelők Szövetsége tagvállalatainál megüresedő állások betöltéséhez szükséges elméleti és gyakorlati szakismeretek elsajátítása céljából 1942. évi szeptember hónapban Budapesten átképző tanfolyamot szerveztek.

A tanfolyam 7 hónapig tart, elméleti és gyakorlati részből áll. A tanfolyamra 30 hallgató nyer felvételt. A tanfolyamon való részvétel díjmentes. A tanfolyam hallgatói a tanfolyam ideje alatt mindaddig, amíg azon részt vesznek, havi 120 pengő tanulmányi segélyben részesülnek.

Amennyiben a tanfolyamra felvett hallgatók az előírt tanulmányi kötelezettségüknek bármilyen vonatkozásban nem tesznek eleget, avagy kifogás alá eső magatartást tanúsítanak, ez a körülmény a tanulmányi segély beszüntetését vonja maga után.

A tanfolyam hallgatói az elméleti kiképzés befejezése után vizsgát tartoznak tenni, amely alkalommal a meg nem felelők a tanfolyamról el távolíthatnak. A tanfolyamot sikerrel elvégzett hallgatók alkalmazása

az egyes erdélyi faipari és fakeskedelmi vállalatoknál legalább havi 150 pengő kezdő fizetéssel biztosítva van.

A tanfolyamra felvettek a tanfolyam sikeres elvégzése után a nekik felajánlott állást elfogadni tartoznak. A tanfolyamról előzetes engedélyem nélkül kimaradt hallgatók a már felvett tanulmányi segélyt visszafizetni tartoznak. A tanfolyamra csak az 1941. évi XV. t. c. alkalmazása szempontjából nemzsidónak tekintendő, legalább a középiskola VI. osztályának elvégzését igazolni tudó, 30 életévet meg nem haladt, az 1939-ik visszacsatolt Erdély területén lakó, büntetlen előéletű magyar állampolgár nyerhet felvételt.

Felhívom mindazokat, akik a fentebb megállapított feltételeknek megfelelnek és a faipari, illetőleg fakeskedelmi szakmában való elhelyezkedésre hajlamot éreznek, a tanfolyamra való felvételt iránti kérelmüket folyó évi szeptember 10-ig írásban nyújtják be hozzám. Budapest. V. Klotild-u. 10/c. A kérvények bélyegmentesek. A kérvényben fel kell tüntetni a jelentkező nevét, valamint születési adatait és pontos lakcímét. A kérvényhez egy — a hivatalomtól levélben igényelhető — kitöltött és aláírt személyi lap csatolandó.

Országzászlót és hősi emléket avatott Fekete- erdő magyar népe

Mélységes részvétellel vette tudomásul az egész
gyártelep a kormányzóhelyettes hősi
halálának híreit

Feketeerdő. Saját tud. A feketeerdői üvegyártelepen országzászló-avató ünnepség volt Szent István napján. Tóth István lelkipásztor, dr. Gurbay Mihály gyárigazgató, Puskás János üvegyári pénztáros és Geray András csendőrmester kezdeményezésére a gyár és a gyári munkások anyagi hozzájárulásával a telep legszebb helyén művészi kivitelű országzászló talapzatot építettek, amely egyúttal hősi emlékmű is a gyárnak az első és a második világháborúban elesett munkásai és alkalmazottai emlékeztetére. A gránitkövekből emelt talapzaton kettős kereszt utal a szentistváni Magyarország szellemére, amelynek határaiért a talapzat homlokzatán arany betűkkel felírt nevek viselői vérüket ontották a harcerekken s a zászló-árbc tövében turul madár jelképezi a magyar fajiság erejét.

Különös jelentőséget nyert a feketeerdői ünnepség azért, hogy ezen az 1200 lelket számláló gyártelepen, a magyar nyelv és a magyar munka e kis szigeten tett hitet a magyar eszmény szimbólumának felavatásakor magyar öntudata mellett annak a telepnek a lakossága, amely népi gazdasági és szociális vonatkozásban egyaránt hosszú időn át áldatlan küzdelmek és surlódások színhelye volt.

Az ünnepséget a helyi kereteken megszervezték a helyi kereteken megszervezték a rendezőbizottság számos vendég érkezését napjainkban a város színhelye.

ről; az élesei leventék több tehergépkocsin vonultak fel, hogy a feketeerdői leventékkel karöltve atlétikai és sportversenyekkel járuljanak hozzá az ünnepség sorrendjének gazdagításához; tércene zenés őrsegélyváltás s egyéb szórakoztató és mutatványos számok szerepeltek a műsoron, de a kormányzóhelyettes haláláról az éter hullámain át Feketeerdőre is megérkezett lesújtó hír következtében a zászlóavatás megrövidített sorrenddel, a komoly ünnepélyesség jegyében zajlott le.

Délután katolikus és református ientisztelet volt, majd a vendégek dr. Gurbay Mihály ügyvezető igazgató vezetésével megtekintették a gyár munkahelyeit és raktárait. Az üzemek megtekintése után társasbédhez gyülekeztek az ünnepelők, mikor a gyár rádióügyletése jelentette az igazgatónak a rádió rendkívüli híradását a kormányzóhelyettes haláláról. A megdöbbentő hír futótűzként terjedt el a kis telepén s az örömmünnyepre készülő lakosságon s a vendégeken a mélységes megdöbbenés érzése s a gyász komor hangulata vett erőt.

Délután két órára ünnepélyes csendben sereglett az egész telep lakossága az országzászló impozáns talapzata köré, hogy résztvegyen a zászlóavatáson. A Himnusz elénekkelésével kezdődött az ünnepély, majd a római katolikus egyház részéről Tóth István lelkipásztor, a református egyház részéről pedig Dabay eszter, a város aldosztály vezetője, Tóth István

lelkész a szekeret nagy érzéséről beszélt, amely az embert a legnagyobb áldozathozásokra készíti. Dabay eszter pedig a zászló szimbolikus jelentőségéről s arról a nagy örömről szólt, hogy Feketeerdő lakossága ma magyar zászlót avathat ebben a völgyben, amelyben két évtizeden át csak az emberek szívében bújjolhattak a magyar színek. Mikor a szónok a magyar lobogó látása felett érzett öröm kifejezése után megemlékezett a gyászról, amely a nemzetet érte, az egybegyűlték mélyéges megilletődéssel hallgatták szavait és sokan arcukat eltakarva sírtak.

Ebben a hangulatban lendült fel az árbcra a lobogó. Aztán dr. Gurbay Mihály igazgató annak a gondolatnak a hangoztatásával vette át a zászlót az Erekye Országzászló Nagybizottság küldöttjétől, hogy ennek a lobogónak, amely most félárbcra eresztve leng, fel kell lendülnie a csúcra s hogy minden magyarnak kötelessége minden áldozatot meghozni ezért.

Hazafias szavak után az országzászló felavatása következett. Farkas Zoltán margittai főszolgabíró s szavak kíséretében tette le koszorúját: „Nem csak a kiöntött vér, hanem az elhullott veríték is kötelez.” E jelmondatot a telep munkástársadalma nagy elégtétellel hallgatta. Koszorúkat helyeztek el a munkások, a leventék, az asszonyok, majd a magyar Hieskegy elimádkozásával és a leventék díszvonulásával ért véget a felemelő ünnepély.

Huszonöt sokgyermekes magyar anyát jutalmazott meg a város

Emlékérmeket és pénzjutalmat
kaptak a kitüntetett anyák

Nagyvárad. Szent István napján délelőtt 11 órakor szerény és mégis ünnepélyes keretek között jutalmazta meg a város azt a 25 sokgyermekes magyar családanyát, akiket a sok jelentkező közül az ügyosztály kiválasztott.

Az ünnepély alkalmával dr. Dalló Gyula tanácsnok tartott megleghangu beszédet „Mit jelent anyának lenni” címmel, majd szólt arról is, hogy a Főméltóság Asszony által alapított emlékérmeket az idén első ízben osztják ki a sokgyermekes anyáknak, majd 20 anyának horitékban egyenként 100—100 pengőt adott át, míg 5 jobb anyagi helyzetben élő anyának átnyújtotta az emlékérmeket. A megjutalmazott anyák névsora a következő: Bangó Józsefné 6 gyermek, özv. Délceg Andrásné 7 gyermek, Felföldi Józsefné 7 gyermek, Görbe Józsefné 8 gyermek, Gulya Imréné 8 gyermek (érem), Ilic Gusztávné 8 gyermek, özv. Kiss Imréné 7 gyermek, Komsa Andrásné 8 gyermek, Kondor Viktorné 10 gyermek (érem), Madar Sándorné 6 gyermek, Márta Jánosné 8 gyermek (érem), Méhes Elekne 12 gyermek, Moldoványi Imréné 7 gyermek, Orbán Andrásné 7 gyermek, özv. Ottenberger Ferencné 11 gyermek, özv. Pénzes Lajosné 7 gyermek, Pogány Pálné 8 gyermek (érem), Sándor Imréné 9 gyermek, Solyom Sándorné 7 gyermek, Szabó Demeter Dánielné 6 gyermek, Szabó Istvánné 9 gyermek, Szalontai János 6 gyermek, Ujlaki Lajosné 9 gyermek, Györfi Gyuláné 8 gyermek (érem), özv. Stokker Istvánné 10 gyermek.

**Olvassa és terjessze
a Magyar Lapok-at**

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI BEZSÓ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekkszámánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Az általános nemzeti gyász miatt elmarad a bagaméri műkedvelők Népművelési Bizottság által rendezett szombat esti előadása, valamint a 25-ére hirdett előadások.

A horvát államfő kormányzói kitérítése. Budapestről jelentik: (MTI) A kormányzó Ante Pavelic horvát államfőnek a Magyar Erdemrend Szentkoronával ékesített nagykeresztjét adományozta.

BIZTOSITSÁK AZ IPAROSTANONCOK TATÁS ZAVARTALANSÁGÁT. A Magyar Tudósító jelenti: Az iparostanonciskolák épületét több helyen honvédelmi célokra igénybevétték. Ezért megfelelő intézkedés történt, hogy az iparostanoncok más iskolaépületekben jussanak megfelelő helyhez. Ahol a déli tanítást nem lehet megvalósítani elegendő tanterem hiányában, ott délutánra kell áttenni a tanoncoktatás idejét.

Táborbontanak a nagyváradi cserkészek. Nagyvárad. Saját tud. Ma este bont táborát a Fugyivásárhely közelében táborozó nagyváradi cserkészcsapat. Barcsay Károly vm. főügyész, kerületi főtitkár emlékezik a jelképes táborúzó alkalmával nagy hősi halottokról s méltatja vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettesnek, mint cserkésznek, hervadhatatlan érdemeit. A nagyváradi cserkészek holnap érkeznek haza. A fiuk egyrésze a táborfelszerelésekkel együtt vonaton, míg a többiek gyalog térnek vissza ott, honaikba a jólelőtöltött két hét, sok kedves emlékével.

A SZŐLŐMUNKÁSOKNAK IS JÁR AZ ÉVI 60 KILOGRAMMOS PÓTFEJADAG. A Magyar Tudósító jelenti: Illetékes hely közlése szerint a szőlőmunkások is mezőgazdasági munkásoknak tekintendők s amennyiben honvédelmi, azaz évi konvencióért művelik a szőlőt, nekik is jár a nehéz testmunkásokkal megillető fejadag és az évi 60 kilogrammos pótdag.

Kik nyertek a sorsjegyen? Az országos sorsjáték mai húzásán huszezer pengőt nyert 36.950, tízezer pengőt 3499 ötezer pengőt 19.769, négyezer pengőt 40.847, 78.615, 88.833, háromezer pengőt 70.528, 71.698, 78.528, 81.010, kétezer pengőt 36.469, 78.250, 91.021, 97.922, ezer pengőt 25.551, 51.437, 62.074, 70.213, 88.733, 95.746 számú sorsjegy. (Felelősség nélkül).

MAGYAR NÓTA, MŰ- ÉS TÁNCDAL PÁLYÁZAT. Országos zenei és irodalmi pályázatot hirdetnek 1. magyar nótára, mű- és táncdalra (szöveggel, vagy anélkül), 2. magyar nóta-szövegre, mű- és táncdalszövegre, 3. versekre. A pályázat titkos. A magas díjak odaítéléséről pártatlan szakértelvényekből álló bírálóbizottság gondoskodik. Részletes felvilágosítást küld levelezőlap érdeklődésre: „Allegro” Kiadóvállalat és hangversenyiroda, Budapest, VII., Barcsay-utca 11. szám.

Hiába tagadott le hat évet korából a megszedült öregember

(Tudósítanunk eleje a 3. as oldalon)
 A tervezett házasságba azonban beleeszt a postaigazgatóság, ahol az öregember 6 évet letagadott ugyan a korából, de a postaigazgatóság ennek dacára is megtagadta a házasságkötéshez szükséges engedélyt. Az öreg ember nem nyugodott bele a történetekbe, mindenáron nőül akart. Tervét előadta testvérének, Farkas Eleknek, aki emiatt keményen megszidta. A vádlott vallomása szerint akkor, hirtelen felindulásában kapta fel a konyhában álló nehéz somfabotot és azzal állítólag egy ütessel agyonverte testvérét. A többi három ütésre nem emlékszik. Azután elvette a konyhaszekrényben lévő 570 pengőt és bezárkózott az istállóba. Mikor sógora felfedezte a gyilkosságot és elmondta a vádlottnak, Petri József berontott a konyhába, ahol hasaravágta magát és így szimulálva siratta testvérét.

A nyomozás ideje alatt egyelőre nem gyanakodtak rá és ezalatt a rabolt pénzzel Váradra jött és 170 pengőért „elegáns” ruhát vásárolt. Ebben akart tetselegni a szép postamesternek. Erre azonban nem került sor, mert borzalmas tette kiderült és letartóztatták.

A levelekre vonatkozóan az elnök megkérdezi Petri Józseftől, hogy azokat valóban ő írta-e?

— *Én írtam, írtam, mint a bolond.*

Elnök: Hát a verseket is maga faragta?

Petri: Csak idéztem, nem faragtam.

Nem vagyok én olyan okos.

Elnök: Házasságot ígért és szerelmet vallott abban.

Petri: Élettárs kellett volna. Bolond voltam, fantáziáltam.

Ezután került sor **Tóth Lajos** tanár-írászkért véleményére. Ezek szerint a próbáris mintegy 80%-os azonos jellegzetességet és hasonlóságot mutat a feltételezi azt, hogy a vádlottól származik.

A hullajegyzőkönyvet ismertette ezután **Dr. Beöthy Konrád** orvosszakértő. A halált agyzúzódás és vérbeszűremléstől eredő agybénulás okozta.

A halál minden idejében érkező orvosi beavatkozás ellenére is bekövetkezett volna, — hangsúlyozta az orvos-professzor. A bűnjelül lefoglalt somfabottól származhatott a négy halálos ütés, mely összetörte az áldozat koponyáját.

Dr. Levente István királyi ügyész kérdésében arra nézve kért még felvilágosítást, hogy az áldozat kezén tapasztalható volt-e valamilyen sérülés, amely a vádlott által előadott veszekedés folyamánaképpen a dulakodásnál feltétlenül megtörtént volna. Ha csak váratlanul nem érte az ütés a szerencsétlenül jártat, — ami viszont az előremegfontolt-ság tényének igazolásával a kezek ép-ségével biztos támaszpont. **Dr. Beöthy Konrád** utal arra, hogy a kezek ugyan véresek voltak, amit a fejből leszivárgó vér okozott, — elhárító sérülése azonban (törés, ütés, zúzódás) nem volt észlelhető.

A vádlott elmeállapotára vonatkozóan **Dr. Szedlák** Ödön elmekórházi igazgató-főorvos, szakértő kijelenti, hogy Petri József korát meghazudtoló szellemi friss-ségben volt és van, emlékezete éles, akaratának és szabad elhatározásának tudatában cselekedett a gyilkosság alkalmával is. Az ügyész arra nézve kér felvilágosítást, hogy lélektanilag megmagyarázható-e, hogy előre kitervelt terv-szerűség nélkül a vádlott akkor találta volna csak ki a rablómesét, zárta, tüntette volna el a bűnjelkelet, zárta volna megára az istálló ajtaját s színészkedett volna oly nyugalommal, mint tette.

A szakértő ezt kizártnak tartja és a feltétlen tervszerűséget, előremegfontolt-ságot érveit.

A védő a cselekmény előtti és utáni cselekedetek tervszerűségének állítását, illetve véleményadást kéri tisztázni.

Dr. Szedlák főorvos erre is csak azt jelenti ki, hogy felindulásában elkövetett gyilkosságot még fel sem tettelezh.

Zeugán Magdolna kihallgatására került volna éppen sor, amikor a törvénszék délután 5 óráig ebédüznetre felfüggesztette a tárgyalást.

Miért nincs alumínium hajó?

A *Búvár* augusztusi száma írja: Az alumínium könnyűsége és szilárdsága folytán kitűnően megfelelne hajók építésére. Hogy mégsem használják erre, annak az a magyarázata, hogy az alumíniumot a sósvíz, így a tenger vize is megtámadja és aránylag rövid idő alatt elpusztítja. Ujabbban azonban már olyan ötvözetek van az alumíniumnak, amelyek a sósvíz nem támad meg s ez alkalmasnak ígérkezik hajógyártásra is.

A **BODENI TÓ 5 MILLIÓ HALLAL GAZDAGODOTT.** Mint illetékes helyről közlik, a Bodeni tó halállományát 5 millió fiatal „Blaufelchen” nevű halfajtával frissítették fel. A beszállított halikrák száma meghaladja a 6.300.000-ot, mely a Bodeni tó minden egyéb halfajtáját felülmúlja és bizonyítja, hogy a Blaufelchen a bodeni tó igazi halfajtája. Ezenkívül 4.780.000 halpetét helyeztek el a tóban, mely az ik-rák 76%-ának felel meg. A halakat Hagenaunál és a Bodeni tó partjánál helyezték a vízbe. (MINK.)

Anglia „nemzeti gyásznapja”. Amsterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az angol rádió közölte, hogy szeptember harmadikán, a Németországhoz tartozó angol hadüzenet napját nemzeti gyásznappá nyilvánítják.

Kisiklott a zágráb-belgrádi gyorsvo-

nat. Zágrábi hivatalos közlés szerint szombatról vasárnapra virradó éjszaka a Zágrábról Belgrádba induló gyorsvo-nat Krizs közelében a megrongált pályán kisiklott. A mozdony lezuhant és magával rántott nyolc személyko-est 21 ember a helyszínen meghalt, 21 súlyosan, 10 könnyebben megsé-bült.

Brazília készül a háborúra. Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Rio de Janeiroi jelentés szerint a brazil hadi- és tengerészeti miniszterium valamennyi tiszt és legénységi állományu egyén szabad-ságolását azonnali, hatállyal visszavonta.

Megváltoztatta a Kuria az alsófoku ítéletet az Imrédy-Halász pörben. A MOI jelenti: Az Imrédy-béla-ügyet a sajtóper tegnap került a Kuria elé. A Kuria az ügyet egész napon át tárgyalta. Mint ismeretes, annak idején a törvénszék kéthónapi fogházat, a tábla pedig 300 pengő pénzbüntetést állapított meg ebben az ügyben büntet-éseként. A Kuria dr. Halász Sándort a vád alól felmentette és egyben kötelezte a főmagánvádlót, vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnököt és a Magyar Megújulás Pártvezetséget 1500 pengő nekikötés megfizetésér.

Csütörtökre váltott jegyek a legközelebbi előadásra, ugyan arra az órára érvényesek
Belvárosi.

Államsegélyt kapnak a gazdakörök

A Mezőgazdasági Kamara felterjesztéssel fordult a földművelésügyi miniszterhez és a kevésbé tehető gazdakörök számára anyagi segélyt kért a szakkönyvtár kiegészítésére és hangszórós rádió beszerzésére. A földművelésügyi miniszter most leiratban értesítette a kamarát, hogy a nagy létszámú és szerény anyagi helyzetben lévő gazdakörök számára az államsegélyt ilyen célra megadja. (Magy. Tud.)

A vásári utazási igazolványok meghosszabbítása

A Magyar Távíráti Iroda jelenti: Azoknak a vásárlatógatóknak viszszaútatására vonatkozó kedvezményeit, akik a Budapesti Nemzetközi Háborús Vásár igazolványát a Magyar Haza, Magyar Kard kiállításán lebélyegezték, szeptember 2-ről 3-ra forduló éj-szaka 12 óráig a kereskedelmi minisz-terium meghosszabbította. A Magyar Haza, Magyar Kard kiállítás változatlanul reggel 8 órától este fél 8 óráig van nyitva.

Kiknek a fellebbezéseit tárgyalja hétfőn a II. számú adófelszólamlási bizottság?

A II. számú adófelszólamlási bizottság a „Dobó Katica” Polgári Leányiskola volt Notre Dame de Sion helyiségében. Horthy Miklós út 36. I. em. 1942 aug. 16 24-én délután 3 órakor az alábbi adózók fellebbezését tárgyalja.

- Róth Géza Mátyás Király út 39, Hö-nig József Mátyás Király út 114. Har-mati Márton Mátyás Király út 1. Mann-Tivadar Vitéz utca 64. Cséke Gézáné Vitéz utca 40. özv. Kovács Gáspárné Vitéz utca 37. özv. Ujfalussy Lajosné Vi-téz utca 7. Gerson Sándor Vitéz utca 80. Stern Herman Baross utca 7. Rosenfeld Jenő Hunyadi János utca 2. Klein Zoltán Hunyadi János utca 2. özv. Popovics Jánosné Varju utca 10. Zau-derer József Varju utca 47. Weisz Fábán Galamb utca 5. özv. Glück Józsefné Hattyu utca 35. Heller Péter Gróf Tisza István u. 41. Rosenberg Salamon Gróf Tisza István ut 13. Serbán Pál G. f. Ti-sza István u. 38. Weisz Sámuel Gróf Tisza István u. 15. Burkus Jánosné Gróf Tisza István u. 23. Özv. Gulyás Jánosné Honvéd utca 18. Körösi István Oláh-apáti u. 13. Komocsi Mihály Földi Já-nos u. 18. Weisz Gyula Szöllős utca 13. Karlóczy Tivadar Szent Andrási ut 33. Dacsinetz Mihály Kissötétág 2. Oláh Fe-renc hagyatéka Tóth Ferenc Alsó Kö-rös oldal 60-62. Papp András Temp-lom utca 39. Silinka János Attila ut 46

Hirdesse!
 a Magyar Lapokban

Befejeződött az erdélyi tanítók különleges továbbképző tanfolyama

A Magyar Tudósító jelenti: A kultuszminisztérium erdélyi tanítók és tanítónők részére többhetes továbbképző tanfolyamot rendezett Kolozsvárott, 1000 hallgatója volt a tanfolyamnak, amelyen a legkitünőbb magyar pedagógusok adták elő azokat a különleges ismereteket, amelyeknek elsajátítására az Erdélyben működő tanítóknak szüksége van. A tanfolyam most fejeződött be. A hallgatók záróünnepségen vettek részt, majd a Mátyás-szobor elé vonultak, ahol fogadalmat tettek, hogy a magyar kultúráért Erdély földjén a magyarság érdekében minden erejükkel dolgozni fognak. A szobor talpazatára helyezett koszoru szalagján ez a felírás állott: „A magyar igazság hirdetői az igazságos Mátyás királynak.”

RÁDIÓ

SZOMBAT, AUGUSZTUS 22.
Budapest I.

- 5.00 A szeretet hullámhosszán. Honvédeink családtagjai üzennek a Nemzetközi Vásárból. Hangfelvétel.
- 6.40 Ebresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Országos Postászenekar.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.20 Poltronieri vonósnyegy.
- 11.40 A Közellátásügyi Minisztérium rádióelőadása: — Cukornélküli gyümölcsbefőzés. Laurián Miklósné előadása.
- 12.00 Harangozó. Fohász. Himnusz.
- 12.10 A Polymerek szalozzenekara.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt batjársi rádiószolgálat a Nemzetközi Vásárból.
- 14.00 Sthymmel Miklós tánczenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
- 16.10 Méhely Lajos laboratóriumában. Irta Méhes Gyula dr. egyetemi tanár. Felolvasás
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Holéczy-együttes ének.
- 17.40 Texasi rém helyett Sárga rózsá. Irta Féja Géza. Felolvasás.
- 18.00 Szórakoztató zene.
- 18.35 Hangképek innen-onnan.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Az ifjuság nemzetvédelmi nevelése. Bartos Dezső dr orvos-záradós előadása.
- 19.30 Dániel Ernő zongorázik.
- 19.55 Schöpflin Aladár beszél Pozsonyról.
- 20.15 Könnyű zene — könnyű parcek.
- 21.40 Hírek, lóversenyeredmények.
- 22.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt batjársi rádiószolgálat.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
- 23.25 Rác Berci cigányzenekara
- 24.00 Hírek

Budapest II.

- 16.35 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőraja.
- 19.00 Tabányi Mihály jazz-együttese.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Kamarazene.
- 21.10 Lovass Gyula elbeszélés.
- 21.30 Debussy művek a szerző születésnapján.

12 és 23 életev között minden levente-köteles ifiúnak jelentkeznie kell

A városi levente parancsnokság utasítja az összes keresztény leventeköteleseket, hogy folyó évi augusztus hó 24-én, hétfőn reggel nyilván tartásuk ellenőrzése, új csapatbeosztásuk végett a Rhédey-kerti sportpályán jelenjenek meg.

Jelentkezni köteles 12 élettévől 23 élettévig minden leventeköteles ifjú, tehát mindazok, akik 1919—1930. évben születtek.

Nem kell megjelenni a Szent László gimnázium, Baross Gábor kereskedelmi, Nagy Sándor József állami polgári, Gépipari középiskola, Premontréi gimnázium, Görög katolikus tanítóképző és a Teológiák tanulóinak. A közép és felsőiskola tanulóit az iskolaigazgatóság fogja nyilvántartásba venni és csapatokba osztani.

A Szent László gimnázium IV., V., VI., VII. és VIII-ik osztályba járó le-

ventei folyó hó 22-én, szombaton reggel jelentkezzenek a Markovics-laktanyában. Honvédségünk téli felszerelését célzó gyűjtésre kap mindenki beosztást.

Az összes előképzős zsidó ifjak f hó 25-én reggel 8 órakor legyenek a Szálka réti levente-lőtérnél nyilván tartásuk ellenőrzése és új csapatbeosztásuk végett.

A parancsnokság felkéri a szülőket, hogy gyermekeiket pontos megjelenésre utasítsák, mert ellenkező esetben az 1939. II. tc. büntető rendelkezéseit alkalmazzuk

Sorakozó a Rhédey-kertben és a Szálka-réten

Leventék 24-én reggel 8 órakor a Rhédey-kerti sportpályán.

Előképzősök! 25-én reggel a Szálka-réti levente lőtérre lenni!

Milyen munkahelyeket hirdet a Munkaközvetítő Hivatal

19 tanoncot keresnek, 9 keres elhelyezkedést

Nagyvárad. A nagyvárad Munkaközvetítő Hivatal augusztus 19-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 96 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak: 6 kovács, 1 cipész, 1 szolga-kifutó, 2 bejáró-takarítónő, 1 vassztergályos, 1 bádógos, 1 galvanizáló, 1 timár, 2 borbély, 4 villanszerelő, 4 gyárímunkás, 1 filmester, 2 háztartásbeli alkalmazott, 2 bognár, 1 kereskedő, 3 lakatos, 2 tisztviselő, 1 szabó, 4 szobafestő.

Foglalkozást keresnek: 42 ipari szakmunkás, 29 betanított és egyéb segédmunkás, 5 üzleti alkalmazott, 3 magántisztviselő (nő), 27 állandó háztartási alkalmazott, 8 be-

járó-takarítónő, 7 minden-esz-szolgá, 7 minden-esz-szakácsnő.

Betöltendő tanonchelyek:

2 szabó, 1 asztalos, 1 szücs, 6 lakatos, 1 puskaműves, 1 villanszerelő, 1 cipész, 3 géplakatos, 1 műszerész, 2 nyomdász.

Elhelyezést kereső tanoncok:

2 géplakatos, 2 kereskedő, 1 szabó, 1 villanszerelő, 1 nyomdász, 1 lakatos, 1 autószerelő.

A munkát kereső ipari szakmunkások a következők: asztalos 6, bognár 1, borbély 1, bútorfényező 1, cipész 3, galvanizáló 4, soffőr 1, kereskedősegéd 32, kovács 4, kőműves 3, könyvkötő 1, sütő 1, szabó 5, vassztergályos 1.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

SPORT

Elményt nyújtó játékkal a Ferencváros nyerte el a Szent István Kupát

(MTI) Szerdán este került sor 20 ezer főnyi közönőség jelenlétében a Szent István Kupa döntőjére, amelyet a Ferencváros és a Szolnok játszott egymás ellen Palásthy játékvizetéseével.

Mindjárt a második percben eredményt ért el a Ferencváros Sárosy dr. révén. Váltakozó játék után a 37. percben egyenlőt Szolnok Kolláth ré-

vén. Szünet után Füstös a 17. percben gólt szerez a kifutó kapus mellett. Az utolsó előtti percben Gyetvay elszalad Csabai mellett, beadását Füstös belövi.

Végeredményben a Ferencváros 3:1 arányban győzte le a Szolnokot.

A mérkőzés után vitéz Bély Alajos átadta a kupát a Ferencváros csapatának.

Férfiruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében • Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz is.

Hazaérkezett a NAC

Nagyvárad. Szent István ünnepén kellett volna a NAC-nak lejátszani első bajnoki mérkőzését. A közbejött országos gyász miatt a mérkőzést nem tartották meg. Minthogy emiatt a

szombati Ujpest elleni mérkőzésre sem kerülhet sor, a zöldfehérek azonnal hazautaztak Nagyváradra, ahova tegnap a késő éjszakai órákban meg is érkeztek

Szerelmi bánatában felakasztotta magát egy nagyvárad cselédleány

Nagyvárad. Csütörtökön délután 5 órakor jelentették a nagyvárad rendőrségnek, hogy Rajnay Erzsébet 20 éves cselédleány, aki Baiaskó István Szent János-utcai vendéglősnél van alkalmazásban, felakasztotta magát és meghalt. A kiszállott rendőri bizottság a helyszínen megvizsgálta az életuntat és megállapította, hogy a cselédleány szerelmi bánatában követte el megdöntötlan tettét. Holttestét beszállították a közkórház halottas házába.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétele

Jó karban levő írógépet megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Eladó uri negyedben 3 szobás összkomfortos új ház beköltözhető, másik 3 szobás, szintén beköltözhető, gazdálkodónak is alkalmas, ára 16.000 pengő. Püspökfürdőben 2 szobás wikenid tégla ház azonnal elfoglalható Tatayné, Szigligeti-utca 12. 923

Eladó két darab pálinkafőző üst, 280 literes és 210 literes szeszérő csával felszerelve. Cimek Honvéd-u. 29. 925

Eladó 100-as Mátra motorkerékpár. Rákóczi-ut 14. 924

Römikövet megvételre keresek. — Lukács György utca 49. 920

Dió kombinált szoba 2 személyes ramnyával olcsón eladó. Köznapokon 2 órától 6-ig Mészáros-utca 2. emelet 17. 906

Egy valódi perzsaszőnyeg 2 és fél 3 és feles eladó. Halász-u. 39. 911

Eladó Nemzetközijog, dr Baditz, Miskolc. 889

Különféle

Hevesi édes paradicsom uradalmi görögdinnye garancia mellett **Jurcsáknál** Nagypiac téren. Telefon: 11-96.

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 21-96. 904

Társulnék tizezer pengővel üzlethez, vagy vállalkozáshoz. „Közreműködés” jellegre a kiadóban. 922

Fehérnemű foltozás, ruhajavítás, házakhoz megyek olcsón. Üres szobát keresek keresztény családnál. Német hölgy, Sztaroveszky-u. 12. 913

Allást nyec

Egy borbély segéd azonnal fölvetetik Hitler Adolf-utca 48. szám 926

Csillagvároson vagy környékén lakó lapkihordót keresünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

KIADÓGULAJDONOS: **szent László-nyomda N. T.**

78- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** cseléd kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szigligeti Dezső-utca 5. szám.